

Het voortbestaan van het NHL Stendenkoor is ongewis, nu de hogeschool moet bezuinigen. Foto: Hoge Noorden / Jacob van Essen

NHL Stendenkoor wankelt na stopzetten deel van steun hogeschool

BEZUINIGINGEN ONDERWIJS

Marscha van der Vlies

Leeuwarden | Het voortbestaan van het NHL Stendenkoor in Leeuwarden wankelt. NHL Stenden Hogeschool schrapt een groot deel van de financiële bijdrage waardoor de dirigent niet langer kan aanblijven.

Tijdens de uitvoering van het *Wethnachtsoratorium* donderdag in de Grote Kerk in Leeuwarden neemt het koor dan ook afscheid van dirigent Hans de Wilde. Hij kan niet langer aanblijven nu NHL Stenden de bijdrage aan het gelijknamige koor grotendeels heeft geschrapt.

Ook de vergoeding voor de pianist wordt niet langer door de school betaald. De hogeschool blijft wel sponsoren, maar op welke manier is nog onderdeel van gesprek, laat een woordvoerder weten.

„Het koor gaat me aan het hart en de toekomst is nu onzeker”, aldus Leendert Klaassen, voorzitter van het Comité van Aanbeveling van het NHL Stendenkoor.

Bezuinigingen vanuit Den Haag

Tegelijk heeft Klaassen begrip voor de overwegingen van de hogeschool. Die ziet zich geconfronteerd met bezuinigingen vanuit Den Haag. NHL Stenden laat weten het geld in de eerste plaats aan onderwijs en onderzoek te willen

uitgeven. De school laat zich niet uit over de hoogte van de bijdrage, omdat hier de loonkosten van de dirigent en pianist voor een groot gedeelte van werden betaald.

Volgens Klaassen ligt er een initiatief op tafel om op korte termijn naar de mogelijkheden te kijken om het koor in de benen te houden. „Ik denk dat velen met mij dit koor niet verloren willen laten gaan. Sowieso is er geld nodig en een nieuw bestuur dat bijvoorbeeld voor nieuwe inkomsten moet zorgen.”

Elize Ritzema is al 25 jaar koorlid en schrok toen ze hoorde dat de dirigent niet langer kon aanblijven. „Het is verdrietig dat het zo loopt. Veel leden zijn al ruim dertig jaar lid”, aldus Ritzema. „We hopen inmiddels op een doorstart en er zijn gesprekken gaande om te kijken of dit erin zit. Dan is er een nieuw bestuur nodig. Het zou mooi zijn als er dan nieuwe studenten bijkomen, want zingen verbindt enorm en dat helpt tegen mentale gezondheidsproblemen waar juist studenten mee kampen.”

Het NHL Stendenkoor bestaat sinds 1992 en verzorgde jaarlijks in elk geval drie grote producties: met Pasen, met Kerst en tijdens City Proms. Over het laatste evenement werd vorige week duidelijk dat het stopt door geldgebrek.

Jonge vluchteling Anwar smeekt de wolf in alle talen om hem niet op te eten

THEATER

Abbas Nashab

Leeuwarden | Wat gebeurt er als een jonge vluchteling en een wolf elkaar ontmoeten? Die vraag vormt de kern van *Anwar en de Wolf*, een familievoorstelling van Tryater in Leeuwarden tijdens de kerstdagen. Daarnaast verandert de foyer in een sfeervolle plek met livemuziek en wereldse gerechten.

Acteur Nick Renzo Garcia speelt de rol van Anwar in de voorstelling *Anwar en de Wolf*. Hij is geboren en getogen in Nederland en heeft Curaçaose, Franse en Hongaarse roots. Daardoor voelt hij zich sterk verbonden met het personage. „Ik heb vaak nagedacht over waar ik thuishoor. Die zoektocht naar een plek herken ik.”

Dat is precies wat Anwar doormaakt. „In mijn werk zoek ik altijd naar wat het in mij teweegbrengt. Of het nu gaat om wat ik maak of waarin ik speel, het moet iets raken.” Voor Garcia is dat de kern.

Bijzondere reis

De voorstelling vertelt het verhaal van een jongen die een bijzondere reis maakt. Volgens Garcia moeten Nederlanders in het migratiegesprek niet vergeten dat het om mensen gaat die toevallig ergens anders zijn opgegroeid. „*Anwar en de Wolf* is een echte familievoorstelling: kinderen lachen om het avontuurlijke verhaal, terwijl volwassenen vaak geraakt worden door de zware reis op jonge leeftijd.”

Garcia hoopt dat de voorstelling het gesprek over migratie verandert. „Ik spreek meerdere talen in de voorstelling – Arabisch, Fries, Engels – en dat zorgt voor verbinding”, legt hij uit. Een voorbeeld: wanneer hij ‘vogels’ in het Fries zegt, leren kinderen van verschillende achtergronden elkaars taal kennen en spelen na afloop samen. „Kinderen zijn nieuwsgierig, niet bang voor verschillen. Ze verbinden moeiteloos. Dat wil ik meegeven: iemand uit een ander land is niet als jij, met dezelfde dromen en ambities.”

Garcia vindt het geweldig dat de voorstelling ook Fries bevat. „Fries is een eigen taal en dat is superbelangrijk om te behouden. Het geeft zoveel eigenheid”, zegt hij. Volgens hem is Fryslân een perfecte plek voor deze voorstelling: Leeuwarden is divers, maar in de omliggende dorpen is dat minder. „Juist daar is het waardevol om verhalen te brengen die niet direct over hen gaan. Zo komen mensen in aanraking met andere perspectieven.”

Niet lekker

De voorstelling begint bij een azc, waar Anwar even naar buiten loopt om rust te vinden. Aan de rand van het bos ontmoet hij een wolf. De wolf is hongerig en wil Anwar opeten. In paniek probeert Anwar in het Nederlands, Engels, Arabisch en Fries uit te leggen dat hij niet lekker smaakt. „Ik bin smoarch”, zegt Garcia. Uiteindelijk ontdekt de wolf dat ze iets gemeen hebben: honger, en het verlangen naar verhalen om die honger te vergeten.

De wolf stemt uiteindelijk toe om Anwar niet op te eten, maar wil in ruil een bloederig verhaal horen. „Anwar probeert iets te verzinnen, maar vertelt uiteindelijk het enige verhaal dat hij echt kent: zijn eigen reis, van zijn vlucht tot zijn aankomst in Fryslân.” Dat vormt de kern van de voorstelling.

Inspiratie voor de voorstelling

De voorstelling ontstond naar aanleiding van de wolf die in 2018 in Noord-Nederland verscheen, vertelt regisseur Tamara Schoppert. „De reacties leken sterk op de reacties op vluchtelingen: angst en uitsluiting.”

Wat zouden een jonge vluchteling en een wolf elkaar vertellen over alleen zijn in onbekend gebied? In de voorstelling is de wolf vooral een katalysator voor verhalen, terwijl Anwar centraal staat. Die verhalen krijgen een theatrale verpakking die, net als oude sprookjes, een harde werkelijkheid verteerbaar maakt. Dat Anwar ‘niet opgeeten wordt’, is volgens Schoppert „leentjebuurt bij *Duizend-en-een-nacht*”.

Ze benadrukt dat het verhaal nu relevant is omdat mensen nog steeds

Het stuk gebruikt meerdere talen en biedt een live beeldvertelling voor wie de gesproken taal niet begrijpt

Wie na de voorstelling blijft, kan nog een uur lang genieten van een bijzonder programma

haal zelfs in gebarentaal gevolgd worden."

Uur vol licht

Wie na de voorstelling blijft, kan nog een uur lang genieten van een bijzonder programma in de sfeervol aangeklede foyer. „Het thema is licht en donker”, vertelt Anne Zijlstra, projectleider van het Rûnom-programma. De ruimte is aangekleed met wilgentakken en rijstpapier en vormt het decor voor een klein lichtfeestfestival waarin we grenzen oversteken. Bezoekers kunnen aanschuiven bij volkskeukens – Suri-naams, Oekraïens en Mediterraans – en deelnemen aan thee- en koffieremonies, zoals in de Turkse traditie. Het programma draait om ontmoeting en verhalen delen, aangevuld met muziek uit alle windstreken en creatieve workshops zoals stopmoti-on-animatie en knipkunst voor jong en oud.

De voorstelling is van 20 tot en met 30 december te zien bij Tryater in Leeuwarden en speelt daarna van januari tot en met maart op scholen in Fryslân. Na *Anwar en de Wolf* werkt Garcia aan nieuwe projecten. Met zijn gezelschap Studio Bijzonder maakt hij *De Babbelprijs*, over een jongen die opgroeit in armoede. Ook speelt hij in een nieuwe vertelling van Peter Pan bij MaxTAC. „Ik hoop daarnaast meer film- en televisiewerk te doen.”

worstelen met hoe ze zich moeten verhouden tot nieuwkomers én tot de wolf. Zorgen over huisvesting, werk en veiligheid maken dat er snel naar zondebokken wordt gewezen. Juist in deze tijd zijn verhalen belangrijk die menselijkheid tonen en

helpen om ons in elkaar te verplaatsen en nieuwe perspectieven te blijven zien.

Als de regisseur één boodschap aan het publiek mag meegeven, is het deze: „Luister verder dan de woor-

den die iemand je vertelt. Luister echt.”

Het stuk gebruikt meerdere talen en biedt een live beeldvertelling voor wie de gesproken taal niet begrijpt. „Met een speciale bril kan het ver-

Acteur Nick Renzo Garcia uit Weesp speelt de rol van Anwar in de voorstelling *Anwar en de Wolf*. Foto: Abbas Nashab

Een wereld van klanken op het podium

THEATER

Abbas Nashab

Leeuwarden | Franse klanken, Iraanse melodieën en Nederlandse liedjes. Hoe klinkt dat samen? Dat ontdekken bezoekers bij *Anwar en de Wolf*. Zangeressen Amarins Woltring en Arezoo brengen hun stemmen samen in een betoverende samenwerking die culturen verbindt.

Na zes maanden repeteren voor het muzikale programma van de voorstelling *Anwar en de Wolf* – die in de kerstvakantie in Tryater te zien is – heeft zangeres Amarins Woltring veel geleerd over Iraanse melodieën. „De Iraanse muziek heeft andere klanken en een ander stemgebruik”, vertelt Woltring. Zoeken naar hoe ze

in het Farsi (Perzisch) kan zingen met haar eigen stem was uitdagend, maar wel geweldig, vindt ze.

Samen met de Iraanse zangeres Arezoo uit Leeuwarden koos ze liedjes in drie talen – Nederlands, Frans en Perzisch – om als duo live te zingen. De melodieën sluiten aan bij het thema van de voorstelling: welkom zijn, empathie en je thuis voelen.

Het oefenen om in het Perzisch te zingen was intensief voor Woltring. „Arezoo gaf me uitspraaklessen en schreef de teksten fonetisch uit. Soms ken ik niet elk woord, maar ik voel de betekenis.” Voor de toekomst dromen ze van een groter project: „Met een orkest muziek maken uit verschillende culturen.” Voor haar is muziek dé gemeenschappelijke taal die mensen verbindt.

Eindelijk vrij zingen

Voor Arezoo zal het optreden extra bijzonder zijn. In Iran mocht ze alleen voor vrouwen zingen en dat onder strikte regels. „Nu mag ik eindelijk mijn stem laten horen voor een gemengd publiek – het moment waar ik altijd van heb gedroomd.” Met haar muziek wil ze de rijke Perzische cultuur en emoties overbrengen aan het Nederlandse publiek. Zij hoopt dat mensen de schoonheid en emotie van haar roots ervaren.

Tijdens het Lichtfeestfestival bij Tryater, van 20 tot 30 december, treden Amarins en Arezoo zes keer op. Op andere dagen maken bewoners van het azc in Sneek muziek.

Amarins (r) en Arezoo oefenen om samen livemuziek te brengen tijdens het muzikale programma naast de voorstelling *Anwar en de Wolf*. Foto: Abbas Nashab